

Protestantse
Kerk

Protestantse Gemeente Brouwershaven

Beleidsplan

Inhoudsopgave

1. Missie

2. Achtergrondinformatie

3. Analyse

3.1. Analyse achtergrondinformatie in relatie tot missie

3.2. Analyse achtergrondinformatie in relatie tot de toekomstbestendigheid van de Gemeente

3.3. Samenvattende sterkte-zwakteanalyse

3.4. Mogelijkheden voor de toekomst

4. Visie

5. Plannen

Bijlagen

1. Achtergrondinformatie

2. Werven predikant / kerkelijk werker

3. Organisatiestructuur

4. Financiën en bezittingen

Leeswijzer

De kern van het beleidsplan leest u in de hoofdstukken 1, 3.3 en 4

1. Missie

Wat is het doel van de Protestantse Gemeente Brouwershaven?

De Protestantse Gemeente te Brouwershaven wil een gemeente van Jezus Christus zijn. Zij ziet het als haar missie de boodschap van Jezus in woord en daad uit te dragen. Als gemeente van de PKN is het een open en oecumenisch geloofsgemeenschap.

Zij wil een geloofsgemeenschap zijn waar de dienst aan God, aan elkaar en aan de samenleving met elkaar verweven zijn. Een geloofsgemeenschap die zich open opstelt voor een ieder die zoekt naar de relatie tussen God en de mens in het huidige tijdsbestek, in de huidige maatschappij, in de huidige wereld, met respect voor individuele meningen, voor nieuwe inzichten en voor kennis en ervaring uit het verleden.

Voor de Protestantse Gemeente te Brouwershaven ligt derhalve de kern van de vorming van de geloofsgemeenschap in:

- Het groeien in de (persoonlijke) relatie tot God;
- Het groeien in de relatie tot elkaar;
- Het groeien in de relatie tot de wereld, dichtbij en veraf.

2. Achtergrondinformatie

Focus op het recente verleden, het heden en op ontwikkelingen die vrijwel zeker op de gemeente afkomen

De Gemeente heeft een hele geschiedenis opgebouwd die mede een basis vormt voor de visie op haar toekomst. Deze achtergrondinformatie is terug te vinden in Bijlage 1.

3. Analyse

In deze analyse wordt de achtergrondinformatie uit Bijlage 1 nader beschouwd

3.1. Analyse achtergrondinformatie in relatie tot missie

De Protestantse Gemeente te Brouwershaven heeft alles in zich om zich *Gemeente van Jezus Christus* te noemen, de basis van haar missie.

De Gemeente bestaat uit meer dan 150 leden die met elkaar het geloof in Jezus Christus belijden, ieder met zijn eigen geloofsopvatting en ieder met zijn eigen invulling van het "*gemeentelid zijn*". Hiervoor is ruimte, onderling begrip en onderlinge stimulans. Wie daaraan behoefte heeft neemt deel aan vieringen, bijeenkomsten en aan activiteiten om het geloofsleven te verrijken of elkaar alleen maar te ontmoeten.

De Protestantse Gemeente te Brouwershaven stelt zich open op ten opzichte van een ieder van buiten de gemeenschap, die deel wil nemen aan vieringen, aan activiteiten of anderszins. De gemeente treedt hierin beperkt actief wervend op.

De Protestantse Gemeente te Brouwershaven heeft oog voor de noden in de samenleving, veraf en dichtbij en probeert daarin (binnen haar mogelijkheden) de helpende hand te bieden.

3.2. **Analyse achtergrondinformatie in relatie tot de toekomstbestendigheid van de Gemeente**

Het vergrijzende karakter van de Protestantse Gemeente te Brouwershaven baart zorgen in relatie tot de toekomstbestendigheid van de Gemeente.

De relatief hoge gemiddelde leeftijd in combinatie met de beperkte instroom van nieuwe leden zorgt voor een krimpende Gemeente, waardoor de organisatie onder druk komt te staan, activiteiten steeds lastiger zijn te organiseren en inkomsten uit levend geld teruglopen.

Dit alles resulteert in een zichzelf versterkend negatief scenario, dat op zijn minst de toekomstbestendigheid van de Gemeente op de proef stelt.

De cruciale vraag die in ieder geval gesteld en beantwoord dient te worden is:

“Wanneer houdt een Gemeente op te bestaan?”

Is hierbij het aantal leden maatgevend, het wel of niet kunnen bemensen van de organisatie, het wel of niet aan kunnen trekken van een voorganger voor de vieringen, het wel of niet lokaal gevestigd zijn, het financiële plaatje, of anderszins?

In principe zijn het de Gemeentelieden die zelf een antwoord op deze vraag moeten formuleren. Hiervoor ontbreekt een duidelijke maatstaf.

Wel heeft de PKN voor Gemeenten die te kampen hebben met een afnemend aantal leden en zich voor het beantwoorden van de bovengenoemde vraag zien gesteld, handreikingen gedaan en onderkent nu drie mogelijke stadia voor Gemeenten die lokaal gevestigd willen blijven:

1. *(Normale)* Gemeente
2. Kleine Gemeente
3. Huiskamer Gemeente

Aan iedere vorm zijn minimumeisen gesteld aan de organisatie en het invulling geven aan het *“gemeentezijn”*.

Pas als de bovengestelde vraag is beantwoord kan een plan gevormd worden voor de korte en langere termijn.

3.3. Samenvattende sterkte-zwakteanalyse

<p>Sterktes</p> <p>We zijn nog steeds in staat om aan onze missie inhoud te geven: We bouwen aan ons geloof, we hebben begrip en oog voor elkaar en we zijn dienstbaar aan de samenleving, lokaal en verder weg.</p> <p>Kortom, we mogen ons met recht een Gemeente van Jezus Christus noemen en ook als zodanig naar buiten treden.</p>	<p>Zwaktes</p> <p>De Gemeente wordt gevormd door een vergrijzend en afnemend aantal leden, waardoor het actieve, naar buiten tredende karakter van de Gemeente langzaam verandert naar minder actief en meer in zichzelf gekeerd.</p> <p>Tevens zet dit de toekomstbestendigheid onder druk.</p>
<p>Kansen</p> <p>Het delen van sterktes en zwaktes met omliggende Gemeenten en het gezamenlijk zoeken naar mogelijkheden ter verlichting van de situatie biedt perspectief.</p> <p>Ook is het bij de huidige omvang van de Gemeente nog steeds mogelijk om een meer “opvallende” rol in de burgermaatschappij te vervullen, met de focus op het lenigen van noden in de lokale gemeenschap. Steeds meer burgers vallen buiten de boot in de zich verhardende maatschappij, waarbij individualisme de overhand krijgt ten opzichte het aloude sociale buurtnetwerk.</p>	<p>Bedreigingen</p> <p>De toenemende ontkerkelijking in de samenleving leidt tot een beperkte instroom van nieuwe leden en het verder “afhaken” van vooral leden die zich toch al aan de rand van de Gemeente bevinden. Helaas behoren hier juist veel jongere leden toe.</p>

3.4. Mogelijkheden voor de toekomst

3.4.1. Introductie

Tijdens de gemeentebijeenkomst begin 2024 is uitgebreid gesproken over de mogelijkheden en de bijbehorende scenario's voor de toekomst van onze Gemeente. De in de bijlage opgenomen achtergrondinformatie lag hieraan ten grondslag evenals de daarbij behorende analyses.

De resultaten van deze gemeentebijeenkomst, van het voorwerk dat door de Kerkenraad is verricht en van de inmiddels opgedane ervaringen uit het lokale overleg “Kleine Kerken” vormen de basis voor de navolgende hoofdstukken.

3.4.2. Wat willen we minimaal handhaven

De wijze waarop we inhoud geven aan onze missie willen minimaal handhaven. Dat betekent concreet:

- lokaal aanwezig zijn;

- regelmatige vieringen onder leiding van een professionele voorganger organiseren;
- elkaar kunnen ontmoeten, fysiek en op geestelijk niveau;
- op het juiste niveau inhoud geven aan het pastoraat, waarvan de vraag alleen maar zal toenemen;
- ons openstellen naar de maatschappij en waar/zover mogelijk de helpende hand toe te steken (ook al is dit in de praktijk vaak beperkt tot het financiële vlak);
- goede contacten onderhouden met onze buurgemeenten;

3.4.3. **Wat willen we verbeteren**

- Meer samenwerken met de buurgemeenten, zonder afbreuk te doen aan hetgeen we minimaal willen handhaven;
- Praktisch gezien komt dit neer op een groter aantal gemeenschappelijke diensten (*kosten verlagend*) en waar mogelijk organisatorische taken gezamenlijk uitvoeren (*spaarzaam omgaan met de beschikbare menskracht*).

3.4.4. **Waarin kunnen we reduceren**

- Beperking van het dienstverband van een eigen predikant / kerkelijk werker, bijvoorbeeld van 40% (Joëlle Kooman) naar minimaal 20%. Dit heeft directe invloed op het aantal in te huren voorgangers voor de vieringen, op het bouwen aan de gemeente en op de inhoud van het pastoraat;
- Verdere reducties zijn nauwelijks mogelijk zonder het gestelde minimumniveau geweld aan te doen.

3.4.5. **Welke kansen / bedreigingen zien we?**

- De grootse kans om aan een negatieve spiraal te ontsnappen ontstaat door het maken van een tegendraadse beweging.
Deze beweging zou bijvoorbeeld kunnen ontstaan als onze kleine geloofsgemeenschap een expliciete waarde creërende rol zou kunnen gaan spelen in de lokale burgermaatschappij. Wat en de vorm waarin vereist nader onderzoek, maar alles start met initiatief en draagvlak, met name in de Kerkenraad;
- Een andere positieve ontwikkeling valt te verwachten van het intensiever samenwerken met één of meerder van onze buurgemeenten. Met de gemeente Dreischor-Noordgouwe (*thans vacant en nog in een onderling fusietraject*) zou de grootste meerwaarde gevormd kunnen worden, omdat de achtergrond en het karakter van deze gemeente het beste aansluit op onze gemeente. Het gezamenlijk beroepen van één predikant, ieder voor een eigen deel van de aanstellingsomvang, zou een uitstekend begin kunnen vormen.
- Een reële mogelijkheid om ook in de toekomst voldoende financiële armslag te behouden bestaat uit het verkopen van bezittingen, landerijen en eventueel de Icthuserk.
- Een realistische bedreiging betreft “het niet meer op niveau kunnen houden van de organisatie van onze Gemeente”. De groep waaruit organisatorisch actieve leden kunnen worden geput is relatief klein en de betreffende personen zijn veelal al jarenlang actief in functies binnen de Kerkenraad, voor het aansturen van activiteiten en anderszins.

4. Visie

Zo wil de Protestantse Gemeente te Brouwershaven de toekomst tegemoet treden.

De Protestantse Gemeente te Brouwershaven wil er alles aan doen om zo lang als mogelijk zelfstandig inhoud te geven aan haar Missie (zie Hfdst. 1):

In praktische zin betekent dit dat de Protestantse Gemeente te Brouwershaven zich voorneemt om:

- een eigen predikant/kerkelijk werker aan te stellen met een omvang van minimaal 20% van een volledige aanstelling;
- voor iedere zondag en kerkelijke feestdag een viering te organiseren;
- inhoud te geven aan een gedegen pastoraat;
- de huidige activiteiten te continueren;
- de huidige gemeentestructuur in stand te houden (*een streekgemeente met Brouwershaven als "thuisbasis"*);

Verder neemt de Gemeente zich voor om onderzoek te doen naar:

- Een intensieve samenwerking met de Gemeente Dreischor- Noordgouwe, bijvoorbeeld in de vorm van het gezamenlijk beroepen van een predikant/kerkelijk werker;
- Een meer "*opvallende*" rol te spelen in de burgermaatschappij
- Een reductie van de organisatie via de ontwikkeling van "normale" Gemeente, naar "kleine" Gemeente, naar Huisgemeente;
- Het eventueel op termijn afstoten van bezittingen (landerijen en kerkgebouw) om daarmee de liquide middelen (cash geld) te vergroten.

5. Plannen

Plannen die de visie inhoud geven en/of ondersteunen

De afgeronde plannen zijn opgenomen in de bijlagen. De overige plannen zijn in bewerking.

5.1. **Werven predikant / kerkelijk werker** (zie Bijlage 2)

Onderzoeken welke aanstellingsomvang mogelijk is, rekening houdend met de actuele financiële situatie (incl. legaat) en de prognoses van het ledental en de financiën.

5.2. **Instandhouden van een kleine Gemeente**

Onderzoeken hoe ook in een kleine, vergrijzende Gemeente de banden, de contacten en het “één-gemeente-zijn” geborgd kunnen worden.

5.3. **Activiteiten continueren**

Onderzoeken wat nodig is om de huidige activiteiten als “Koffie met Noten”, de “Creaclub”, de “Gedachtenisdienst”, het “Kerstzanguur” te continueren.

5.4. **Rol in de burgermaatschappij**

Onderzoeken hoe een meer “opvallende” rol vervuld kan worden in de burgermaatschappij, waarbij de focus ligt op het lenigen van noden / het bieden van een helpende hand.

5.5. **Samenwerken met de Gemeente Dreischor-Noordgouwe**

Onderzoeken wat de meerwaarde is van een intensieve samenwerking tussen de beide Gemeenten en op welke wijze daar inhoud aan gegeven kan worden. Het gezamenlijk beroepen van een predikant, ieder voor zijn eigen aanstellingsomvang, zou een eerste stap kunnen zijn.

5.6. **Organisatiestructuur** (zie Bijlage 3)

Onderzoeken welke organisatie benodigd is bij een ontwikkeling van “normale” Gemeente, naar “kleine” Gemeente, naar Huisgemeente.

Dit vooral met het oog op het afnemende potentieel aan organisatorisch actieve leden.

5.7. **Financiën / bezittingen** (zie Bijlage 4)

Plan uitwerken om de liquiditeitspositie over een langere periode gezond te houden. Mogelijkheden op het gebied van het afstoten van bezittingen moeten hier deel van uitmaken.

Bijlagen

Bijlage 1 – Achtergrondinformatie

1.1. Historie

De Protestantse Gemeente te Brouwershaven is in 2007 ontstaan uit een fusie van De Hervormde Gemeente Brouwershaven en de Gereformeerde Kerk Brouwershaven.

De Hervormde Gemeente was vooral gefocust op Brouwershaven, terwijl de Gereformeerde Kerk meer het karakter van een streekgemeente had, met leden uit de dorpen Zonnemaire, Dreischor, Noordgouwe, Kerkwerve, Brijdorpe en natuurlijk uit de stad Brouwershaven.

Het streekgemeentekarakter is tot op de dag van vandaag kenmerkend voor de Protestantse Gemeente te Brouwershaven.

1.2. Samenstelling / opbouw

De Protestantse Gemeente te Brouwershaven heeft alle kenmerken van een typische plattelandsgemeente in een maatschappij waar ontkerkelijking een sterke invloed heeft. Het aantal leden is beperkt en de gemiddelde leeftijd ligt hoog. De jaarlijkse uitstroom, door met name overlijden, is aanzienlijk hoger dan de instroom.

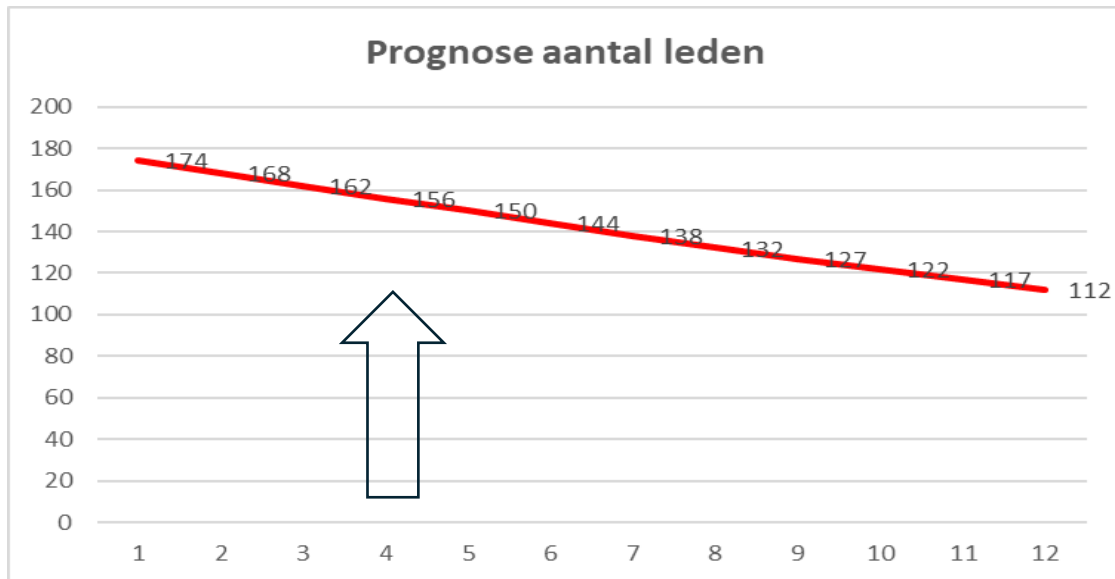
Aantal leden en adressen

155	Totaal aantal geregistreerde personen, onderverdeeld in:
84	belijdende leden
53	doopleden
18	gastleden / vrienden
111	Aantal adressen (PE's)

Leeftijdsofbouw – aantal personen per leeftijdscategorie

00-09	1
10-19	1
20-29	11
30-39	8
40-49	1
50-59	19
60-69	28
70-79	49
80-89	29
90-99	8
>100	0
67	Gemiddelde leeftijd (Voor de categorie 50-100 is de gem. leeftijd 73)

Prognose aantal leden op basis van de CBS sterftcijfers

Deze prognose is in het jaar 2021 opgesteld, met toen 174 geregistreerde personen.
 De voorspelling voor het jaar 2024 was destijds: 156 geregistreerde personen.
 Op dit moment (01-08-2024) is het werkelijke aantal: 155 geregistreerde personen.

In het geval de prognose ook voor de komende jaren een realistisch beeld geeft dan loopt het aantal leden in de komende 8 jaar met circa 45 leden terug.

1.3. Religieus karakter

De Protestantse Gemeente te Brouwershaven is een geloofsgemeenschap met een diversiteit aan geloofsbelevingen, met een concentratie in het brede midden.
 De gemeenteleden accepteren onderlinge verschillen in geloofsbeleving en gaan daar relatief open mee om, ook in het gesprek.
 Een zekere bereidheid tot “experiment” is herkenbaar en vormt actueel de basis voor het uitnodigen van gastpredikanten

1.4. Organisatie

1.4.1. Predikant / kerkelijk werker

Sinds 2007 zijn de volgende predikanten verbonden geweest met de Protestantse Gemeente te Brouwershaven:

- Ds. Wim Jansen van 2007 tot 2013 omvang 50%
- Pastor Joëll Kooman van 2014 tot 2023 omvang 40%

Op dit moment is de gemeente vacant. Zij wordt ondersteund door de emeritus predikant Ds. Krijn van der Jagt. Zijn werkzaamheden bedragen maximaal 4 uur in de maand.

1.4.2. Kerkenraad

De kerkenraad bestaat uit 7 leden, 3 ouderlingen en 4 diakenen.
 De predikant-consulent heeft een adviserende stem in de kerkenraad.
 Drie ouderlingen vervullen een specifieke rol in de kerkenraad:

- voorzitter kerkenraad
- scriba

- voorzitter kerkrentmeesters
- De kerkenraad wordt ondersteund door:
- een financieel deskundige / administrateur

Door het afnemend aantal gemeenteleden en de toenemende gemiddelde leeftijd is vernieuwing van kerkenraadsleden slechts in beperkte mate mogelijk.

1.4.3. Overige betrokkenen binnen de organisatie

De kerkelijke organisatie kent voorts de volgende functies:

- Kerkrentmeesters: 1 kerkenraadslid en 1 gemeentelid
- Koster
- Beheerder Ichthuskerk
- Beheerstichting De Nicolaas
- Redacteur Kerknieuws / . Nieuwsbrief
- Organist

1.5. Actieve oriëntatie

1.5.1. Op de eigen gemeente

De kerkenraad streeft ernaar om iedere zondag en bijzondere feestdag een viering te houden in een van de eigen kerkgebouwen of een viering bij een van de buurgemeenten.

Gemeenteleden die slecht ter been zijn worden opgehaald om de vieringen bij te wonen.

Om het gemeentezijn te verstevigen is er na afloop van een viering altijd gezamenlijk koffiedrinken.

Gemeenteleden worden geïnformeerd over het reilen en zeilen binnen de gemeente door een frequent uitgebrachte Nieuwsbrief (2-4 wekelijks), door een meer omvangrijke kwartaaluitgave van het gemeenteblad Kerknieuws en door een website.

Zaken die meer inhoudelijk overleg behoeven worden besproken in gemeentebijeenkomsten.

Voor alle geïnteresseerden, zowel van binnen als van buiten de gemeente, is er een maandelijks zang-/koffiebijeenkomst onder de titel "*koffie met noten*". Daarnaast is er een handwerkgroep, de zogenaamde "*creagroep*".

Veel aandacht gaat uit naar het pastoraat, met vooral de focus op de zieken, hulpbehoevenden en ouderen. Het pastoraat werd met name ingevuld door de aan de gemeente verbonden pastor en na haar vertrek door een voor dit doel opgerichte pastoraatgroep. Deze pastoraatgroep wordt begeleid door een emeritus predikant die ingeschreven staat bij de gemeente.

Ieder zondag wordt vanuit de gemeente een bos bloemen gebracht ter bemoediging van gemeenteleden die extra aandacht nodig hebben, of als felicitatie voor een bijzonder moment in het leven.

Bijeenkomsten specifiek gericht op de geestelijke vorming (groothuisbezoeken, gespreksgroepen) worden af en toe georganiseerd. Het is de bedoeling genoemde activiteiten weer op te pakken als er een predikant of kerkelijk werker aangesteld is.

1.5.2. Op de lokale burgerlijke gemeente

Bij de hiervoor genoemde groepen "*koffie met noten*" en de "*creaclub*" sluiten ook

altijd mensen aan die niet zijn ingeschreven bij de kerkelijke gemeente.
Voor alle inwoners van Brouwershaven wordt in november een bijeenkomst georganiseerd ter herdenking van de overledenen. Deze gedachtenisbijeenkomst wordt georganiseerd in samenwerking met de Vrijgemaakte Gemeente.
Op de avond voor Kerst vindt het inmiddels traditionele kerstzanguur plaats in de met kaarsen verlichte Nicolaaskerk.

Nieuw gevestigde inwoners van Brouwershaven, met een PKN registratie, worden bezocht met een welkomstbloemetje en geïnformeerd over de Protestantse Gemeente.

1.5.3. Op hulpbehoevenden nabij en veraf

De Diaconie richt zich met de collectedoelen op hulpbehoevenden, waar ook ter wereld. Hierbij wordt het collecterooster van Kerk in Actie als leidraad genomen. Daarnaast worden projecten van de ZWO ondersteund.

Mede op verzoek van de eigen gemeenteleden wordt ook specifiek aandacht besteed aan lokale doelen, teneinde het “*gemeente zijn in de lokale samenleving*” ook echt zichtbaar inhoud te geven.

In voorkomende gevallen verleent de Diaconie ondersteuning aan gemeenteleden “*in nood*” en af en toe ook aan hulpbehoevende inwoners van Brouwershaven en omgeving.

1.5.4. Op omliggende kerkelijke gemeenten

De contacten met de omliggende kerkgemeenschappen zijn over het algemeen goed te noemen. Deze kerkgemeenschappen zijn bijna allemaal klein en kampen met het zelfde beeld, “*een krimpend aantal gemeenteleden*”

Met de gemeenten in Zonnemaire en Dreischor/Noordgouwe worden jaarlijks een aantal gezamenlijke diensten georganiseerd. Vanuit de andere gemeenten worden regelmatig predikanten in onze gemeente ingeroosterd .

Met een aantal kleine gemeente op Schouwen-Duiveland is vanuit de classis een overleg opgestart om te onderzoeken of en zo ja hoe, een gezamenlijke route naar de toekomst kan worden doorlopen.

1.6. Financiën en bezittingen

1.6.1. Financiën

De financiële positie van de Protestantse Gemeente te Brouwershaven is zorgelijk. Al vele jaren op rij wordt het jaar afgesloten met een negatief financieel resultaat. Het eigen vermogen is al die jaren van voldoende omvang geweest om deze negatieve resultaten op te vangen.

Resultaat jaarrekeningen

2022	-/- €26.600,-
2023	-/- €32.400

Ontwikkeling eigen vermogen (geldmiddelen)

2022	€423.700,-
------	------------

2023	€391.300,-
------	------------

Het resultaat op de jaarrekeningen wordt voor het grootste deel bepaald door de aanstellingsomvang van de predikant.

Voor toekomstige jaren kunnen we het jaarlijkse verlies dus reduceren door een predikant/kerkelijk werker met een aanstelling van bijvoorbeeld 20% van een volledige aanstelling.

Aan de andere kant nemen de inkomsten “levend geld” jaarlijks af door een afnemend aantal leden.

Het hierboven aangegeven eigen vermogen betreft de saldo van de geldmiddelen. De waarde van de overige bezittingen is hierin niet meegenomen (zie volgend hoofdstuk)

Noot: in 2024 is een legaat ontvangen van €100.000,- waardoor het saldo aan geldmiddelen aanzienlijk wordt vergroot.

1.6.2. **Bezittingen**

De Protestantse Gemeente bezit een tweetal kerkgebouwen:

- de Ichthuskerk
- De Nicolaas (voorheen genoemd De Grote- of St. Nicolaaskerk)

De Ichthuskerk is de “*basislocatie*”, terwijl in De Nicolaas alleen vieringen gehouden worden in de periode Pinksteren tot eind oktober.

Beide kerkgebouwen staan voor een bedrag van €1,- op de balans.

Indien de Ichthuskerk niet meer gebruikt zou worden als kerkgebouw zou deze locatie zeker een bepaalde herbestemmingswaarde hebben.

Het Rijksmonumentale kerkgebouw De Nicolaas wordt beheerd door een Beheerstichting die in 1995 is opgericht (ten tijde van de Hervormde Gemeente). De Protestantse Gemeente te Brouwershaven is de juridisch eigenaar van De Nicolaas, maar staat verder op afstand voor wat betreft de exploitatie en de instandhouding van het gebouw.

De Beheerstichting is momenteel, tezamen met de huidige eigenaar en drie andere gremia in Brouwershaven, bezig met een haalbaarheidsonderzoek naar herbestemming van De Nicolaas en naar het overdragen van het eigendom naar een externe partij. Dit onderzoek wordt gefinancierd door de Gemeente Schouwen Duiveland en inhoudelijk uitgevoerd door een team van experts.

Naast de bovengenoemde panden bezit de Protestantse Gemeente te Brouwershaven in pacht uitgegeven landbouwgrond, met een boekwaarde van €36.700,- per 31-12-2023.

Bijlage 2 – Werven predikant / kerkelijk werker

Na het vertrek van Pastor Joëll Kooman in november 2023 heeft de gemeente zich uitgesproken voor het opnieuw benoemen van een predikant of kerkelijk werker in een omvang die financieel haalbaar c.q. toelaatbaar is.

1. Predikant of kerkelijk werker?

De kerkenraad laat het antwoord op deze vraag vooralsnog open. Uit beide categorieën kan een geschikte persoon voortkomen.

2. Hoofdaandachtsgebied

Gezien het karakter van onze gemeente gaat de kerkenraad op zoek naar predikant / kerkelijk werker met voldoende capaciteiten en ervaring om vooral het pastoraat de juiste aandacht en invulling te geven.

3. Functie-omvang

Op basis van de financiële situatie van onze gemeente zal de maximaal toelaatbare functie-omvang tussen de 20% en 30% van een volwaardige aanstelling liggen.

De kerkenraad zal een solvabiliteitsverklaring aanvragen bij het classicale college voor de behandeling van beheerszaken (CCBB). Het CCBB geeft een bindend advies in deze.

4. Stappenplan

Het stappenplan om tot een aanstelling te komen ziet er als volgt uit:

- opstellen profielschets
- solvabiliteitsverklaring aanvragen
- instellen beroepingscommissie
- werven
- advies uitbrengen aan gemeente
- beroepen

5. Invullen tijdelijke situatie

In de vacante periode worden voor de preekbeurten predikanten ingehuurd.

De kerkenraad wordt in deze periode ondersteund door de emeritus predikant Ds. Krijn van der Jagt. Zijn werkzaamheden bedragen maximaal 4 uur in de maand.

De kerkenraad overweegt om op korte termijn (gedurende de bovengenoemde wervingsperiode) en op tijdelijke basis een predikant / kerkelijk werker aan te stellen voor circa 20% van een volwaardige aanstelling. Deze tijdelijke basis heeft een maximale looptijd van 2 jaar en mag eenmaal verlengd worden.

Binnen de richtlijnen van de PKN is de lokale gemeente daarin beslissingsbevoegd.

Bijlage 3 – Organisatiestructuur

Onderzoeken welke organisatie benodigd is bij een ontwikkeling van “normale” Gemeente, naar “kleine” Gemeente, naar Huisgemeente.

Dit vooral met het oog op het afnemende potentieel aan organisatorisch actieve leden.

Kerkenraad

Volgens ordinantie van de PKN moet de kerkenraad uit ten minste 7 leden bestaan, te weten één predikant, 2 ouderlingen 2 ouderlingen-kerkrentmeesters en 2 diakenen.

De synode heeft hier bewust aan vastgehouden. We hebben momenteel dus (formeel) één ouderling-kerkrentmeester te weinig. Wel is het mogelijk om ontheffing te krijgen van de classis om de omvang aan te passen.

Deze ontheffing kan gekregen worden onder voorwaarde, welke in kan houden (maar niet per se hoeft): verscherpt toezicht vanuit de classis.

Zie ook: <https://protestantsekerk.nl/onderwerp/kerkenraad/>

Opheffen gemeente en overgaan naar een Huisgemeente

1 Indien een gemeente niet langer in staat is alle in de orde van de kerk aangegeven taken van een gemeente te verrichten en indien vormen van samenwerking of samengaan met een andere gemeente niet tot de mogelijkheden behoren, is de classicale vergadering bevoegd deze gemeente op te heffen.

2. De classicale vergadering kan tot opheffing van een gemeente besluiten:

- op verzoek van de kerkenraad, of
- uit eigen beweging, na overleg met de kerkenraad.

Alvorens de classicale vergadering het besluit neemt krijgen de gemeenteleden de gelegenheid hun mening kenbaar te maken.

3. Vanwege de zorg van de kerk voor de gemeenteleden blijven zij na de opheffing van de gemeente ingeschreven in het landelijke register van de kerk, zolang zij zich niet bij een andere gemeente van de kerk hebben gevoegd.

4. Het breed moderamen van de classicale vergadering overlegt met deze leden of en zo ja, hoe, al of niet in oecumenisch verband, vorm gegeven kan worden aan de geloofsgemeenschap ter plaatse.

5. Op verzoek van betrokkenen kan het breed moderamen de (voormalige) gemeente als **huisgemeente** als bedoeld in artikel 5-10 aanmerken.

6. Indien ter plaatse geen geloofsgemeenschap mogelijk is, worden de leden, op uitnodiging van het breed moderamen, ingeschreven in een naburige gemeente van hun keuze.

7. Leden van een gemeente die verhuizen naar het gebied van een voormalige gemeente blijven ingeschreven in het landelijke register. Zij worden uitgenodigd zich aan te sluiten bij de geloofsgemeenschap ter plaatse dan wel bij een van de naburige gemeenten.

8. Nadat het besluit tot opheffing is genomen verkeert de gemeente in staat van opheffing en is het breed moderamen van de classicale vergadering belast met vereffening.

9. De bepalingen in de orde van de kerk omtrent het leven en werken van een gemeente zijn niet van toepassing op een gemeente in opheffing. De gemeente in opheffing bestaat slechts voort met het oog op hetgeen in en krachtens dit artikel is bepaald. Een gemeente in opheffing heeft geen kerkenraad, geen college van kerkrentmeesters en geen college van diakenen.

10. De vereffening van het vermogen van de gemeente in opheffing vindt plaats met inachtneming van hetgeen in generale regeling 12 ter zake is bepaald.

11. Hetgeen in en krachtens dit artikel wordt bepaald is van overeenkomstige toepassing op de opheffing van de diaconie van deze gemeente

Huisgemeente

Daar waar een gemeente opgeheven is kan een **huisgemeente** worden gevormd als een kleinschalige gemeenschap die samenkomt om te vieren, te leren en te dienen.

1. Deze huisgemeente wordt gevormd bij besluit van de classicale vergadering.
2. Deze huisgemeente wordt geleid door een commissie, die werkt onder verantwoordelijkheid van en in verantwoording aan de kerkenraad van een naburige gemeente dan wel de classicale vergadering.
3. De zorg voor de vermogensrechtelijke aangelegenheden van deze huisgemeente berust bij de in het bovengenoemde lid genoemde ambtelijke vergadering.

Bijlage 4 – Financiën en bezittingen

*Plan uitwerken om de liquiditeitspositie over een langere periode gezond te houden.
Mogelijkheden op het gebied van het afstoten van bezittingen moeten hier deel van uitmaken.*

In november 2022 is het onderstaande (financiële) toekomstperspectief geschetst aan de gemeenteleden.

Het uitgangspunt was hierbij dat de post “Uitgaven voor de Pastor + afdracht aan de PKN” op het niveau bleven als tijdens de aanstelling van pastor Joëlle Kooman. Haar vertrek per eind 2023 was toen nog niet bekend.

Protestantse Gemeente te Brouwershaven

Toekomstperspectief

23 november 2022

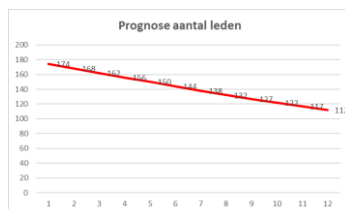
Onderwerpen bijeenkomsten 23-11 en 08-12-2022

Toekomstperspectief Protestantse Gemeente te Brouwershaven:

- 1. Vanuit beschikbare financiële middelen**
 - Niets veranderen – we zien het wel
 - Onroerend goed te gelde maken
 - Inkomsten verhogen en uitgaven reduceren
- 2. Vanuit toegevoegde waarde aan de gemeenschap**
 - Wat is onze toegevoegde waarde – positie in de gemeenschap
 - Mogelijkheden om toegevoegde waarde te versterken
 - De weg daar naartoe
- 3. Integraal plan van aanpak**

Toekomstperspectief aantal leden

- Huidig aantal leden: 160 (opgave Giljam)
- Gemiddelde leeftijd
- Verloop op basis van CBS sterftecijfers:
(geen waarheid maar indicatie)
- Variabelen:
 - Randleden – betrokken leden
 - Secularisatie
 - Verloop inwonersaantal

	2021	2022	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Aantal leden	174	168	162	156	150	144	138	132	127	122	117	112

Onderwerpen bijeenkomsten 23-11 en 08-12-2022

Toekomstperspectief Protestantse Gemeente te Brouwershaven:

1. Vanuit beschikbare financiële middelen

- Niets veranderen – we zien het wel
- Onroerend goed te gelde maken
- Inkomsten verhogen en uitgaven reduceren

2. Vanuit toegevoegde waarde aan de gemeenschap

- Wat is onze toegevoegde waarde – positie in de gemeenschap
- Mogelijkheden om toegevoegde waarde te versterken
- De weg daar naartoe

3. Integraal plan van aanpak

Inkomsten

<u>Inkomsten 2022</u>					
	per 01-11-2022	per 31-12-2022	Begroting 2022	Rekening 2021	Begroting 2023
Kerbalans	18.910	22.692			
Collecten regulier	3.180	3.816			
Collecten onderhoud	452	542			
Collecte eindejaar	20	24			
Giften	1.925	2.310			
Solidariteitskas	775	930			
	25.262	30.314	30.650	34.344	31.750
Onroerende zaken (pacht)	1.500	1.800	1.800	750	1.500
Rente SKG	2.400	2.880	2.090	2.691	1.900
	3.900	4.680	3.890	3.441	3.400
Totaal inkomsten	29.162	34.994	34.540	37.785	35.150

Uitgaven

	per 01-11-2022	per 31-12-2022	Begroting 2022	Rekening 2021	Begroting 2023
Onderhoud kerkgebouw	548	658			
Belastingen	416	499			
Verzekeringen	834	1.001			
Energie & water	3.610	4.332			
Pastor & afdrachten PKN	35.549	42.659			
Preekvoorziening	3.658	4.390			
Kosten kerkdiensten	885	1.062			
Quotum	1.615	1.938			
Solidariteitskas	525	630			
Contributies etc.	208	250			
Kosters	2.500	3.000			
Organisten	1.415	1.698			
Administrateur	600	720			
Bestuur	702	842			
Kerkelijke acties	249	299			
Bureaunkosten	95	114			
Telefoon & internet	36	43			
Financiële administratie	392	470			
Verzekeringen	110	132			
Kerkbode	184	221			
Kerknieuws	312	374			
Bankkosten	220	264			
Overige	823	988			
	55.486	66.583	65.540	72.934	70.180

Resultaat

	per 01-11-2022	per 31-12-2022	Begroting 2022	Rekening 2021	Begroting 2023
Inkomsten	29.162	34.994	34.540	37.785	35.150
Uitgaven	55.486	66.583	65.540	72.934	70.180
Resultaat	-26.324	-31.589	-31.000	-35.149	-35.030
Vermogen begin		450.589	450.589	485.738	419.000
Vermogen eind		419.000	419.589	450.589	383.970

Prognose

	2021	2022	1 2023	2 2024	3 2025	4 2026	5 2027	6 2028	7 2029	8 2030
Aantal leden	174	168	162	156	150	144	138	132	127	122
Inkomsten										
Levend geld	34.300	30.000	28.929	27.857	26.786	25.714	24.643	23.571	22.679	21.786
Overig	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
Totaal	38.300	34.000	32.929	31.857	30.786	29.714	28.643	27.571	26.679	25.786
Uitgaven										
Totaal	73.000	69.000	72.450	73.899	75.377	76.885	78.422	79.991	81.590	83.222
Resultaat	-34.700	-35.000	-39.521	-42.042	-44.591	-47.170	-49.779	-52.419	-54.912	-57.437
Vermogen	454.000	419.000	379.479	337.437	292.845	245.675	195.896	143.477	88.565	31.128

Mogelijkheden tot verschuiven horizon

Op termijn:

- Verkoop landbouwgrond €45.000
- Verkoop Ichthuskerk €250.000

Vanaf heden:

- Inkomsten verhogen €?
- Uitgaven reduceren €?

Prognose met verkoop Bouwland en Ichthuskerk

			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		12
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032		2034
Aantal leden	174	168	162	156	150	144	138	132	127	122	117	112		
Inkomsten														
Levend geld	34.300	30.000	28.929	27.857	26.786	25.714	24.643	23.571	22.679	21.786	20.893	20.000		
Overig	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000		
Totaal	38.300	34.000	32.929	31.857	30.786	29.714	28.643	27.571	26.679	25.786	24.893	24.000		
Uitgaven														
Totaal	73.000	69.000	72.450	73.899	75.377	76.885	78.422	79.991	81.590	83.222	84.887	86.584		
Resultaat	-34.700	-35.000	-39.521	-42.042	-44.591	-47.170	-49.779	-52.419	-54.912	-57.437	-59.994	-62.584		
Vermogen	454.000	419.000	379.479	337.437	292.845	245.675	195.896	143.477	88.565	31.128	16.134	203.550		0
Verkoop grond €45.000											45.000			
Verkoop Ichthus €250.000												250.000		